Voortoets bestemmingsplan bedrijventerrein Julianaweg, Volendam

29 juni 2015

Tauw

Voortoets bestemmingsplan bedrijventerrein Julianaweg, VolendamVolendam

Kenmerk R001-1227742AIH-lhl-V01-NL

Verantwoording

Titel	Voortoets bestemmingsplan bedrijventerrein Julianaweg, Volendam
Opdrachtgever	Van Riezen & Partners
Projectleider	L.E.S. Bakker
Auteur(s)	R. E. van der Vlliet
Tweede lezer	A.J.A. van Hooff
Projectnummer	1227742
Aantal pagina's	19 (exclusief bijlagen)
Datum	29 juni 2015
Handtekening	Ontbreekt in verband met digitale verwerking. Dit rapport is aantoonbaar vrijgegeven.

Colofon

Tauw bv
BU Meten, Inspectie & Advies
Australiëlaan 5
Postbus 3015
3502 GA Utrecht
Telefoon +31 30 28 24 82 4
Fax +31 30 28 89 48 4

Dit document is eigendom van de opdrachtgever en mag door hem worden gebruikt voor het doel waarvoor het is vervaardigd met inachtneming van de rechten die voortvloeien uit de wetgeving op het gebied van het intellectuele eigendom.
De auteursrechten van dit document blijven berusten bij Tauw. Kwaliteit en verbetering van product en proces hebben bij Tauw hoge prioriteit. Tauw hanteert daartoe een managementsysteem dat is gecertificeerd dan wel geaccrediteerd volgens:

- NEN-EN-ISO 9001

Kenmerk R001-1227742AIH-lhl-V01-NL

Inhoud

Verantwoording en colofon **5**

1 Inleiding **9**
1.1 Aanleiding en doel 9
1.2 Voortoets Natuurbeschermingswet 1998 9
1.3 Te toetsen effecten 10
1.4 Uitgangspunten 10

2 Bestemmingsplan **11**
2.1 Bestemmingsplangebied 11
2.2 Bestemmingen en regels 12

3 Toetsing Natuurbeschermingswet 1998 ..... **12**
3.1 Wat beschermt de Natuurbeschermingswet 1998? 12
3.2 Natura 2000-gebied Markermeer & IJmeer 14
3.3 Effecten op instandhoudingsdoelstellingen 15
3.3.1 Relevante ontwikkelingen 15
3.3.2 Verzuring en vermesting 16
3.3.3 Licht, geluid en optische verstoring 17

4 Conclusies **19**

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

Voor de Julianaweg e.o. te Volendam is een nieuw bestemmingsplan in voorbereiding. Het bestemmingsplan is grotendeels conserverend van aard. Wel maakt het bestemmingsplan vestiging van andere bedrijfscategorieën mogelijk. Daarnaast wordt nieuwbouw mogelijk gemaakt en worden nevenactiviteiten toegestaan.

In dit rapport wordt het nieuwe bestemmingsplan getoetst aan de Natuurbeschermingswet 1998. Het dient namelijk vast te staan dat er geen belemmering is voor de ontwikkelingen die het bestemmingsplan mogelijk maakt. Al tijdens de planvorming moet daarom inzichtelijk gemaakt worden of er (mogelijk) sprake is van effecten op beschermde natuurwaarden, of er voldoende mogelijkheden zijn om eventuele effecten te voorkomen en of hiervoor een vergunningsplicht verleend kan worden.

1.2 Voortoets Natuurbeschermingswet 1998

De ontwikkelingsruimte van het bestemmingsplan kan op verschillende manieren van invloed zijn op beschermde natuur. Naast effectbeoordeling op basis van literatuuronderzoek heeft effectbeoordeling plaatsgevonden op basis van deskundigenoordeel.

De Natuurbeschermingswet 1998 beschermt Natura 2000-gebieden en Beschermde natuurmonumenten. Voor het bestemmingsplan is alleen het Natura 2000-gebied Markermeer & IJmeer relevant. Het bestemmingsplangebied ligt op een afstand van 100 meter van dit Natura 2000-gebied. Zelfstandige Beschermde natuurmonumenten zijn in de directe omgeving niet aanwezig zodat hieraan niet getoetst wordt.

In een Voortoets wordt ingegaan op de vraag of het optreden van negatieve effecten al dan niet *met zekerheid* kan worden uitgesloten. Effecten op het Natura 2000-gebied Markermeer & IJmeer kan optreden door ontwikkelingen nabij of (deels) binnen de grenzen ervan.

De Voortoets kent drie mogelijke uitkomsten
(www.tauw.nl/natuurwetgeving/natuurbeschermingswet-1998/):

1. Er is met zekerheid geen sprake van negatieve effecten
2. Er kan niet worden uitgesloten dat negatieve effecten optreden, maar deze effecten zijn niet significant negatief, hetgeen betekent dat de instandhoudingsdoelen niet worden geschaad. Maatregelen of voorwaarden kunnen effecten voorkomen
3. Er is sprake van negatieve effecten én deze zijn mogelijk significant negatief: één of meer van de instandhoudingdoelstellingen worden mogelijk geschaad. Er is een zogenaamde ‘Passende beoordeling’ noodzakelijk, gevolgd door een vergunningprocedure. In de Passende beoordeling wordt in meer detail gekeken of effecten significant zijn

Bij uitkomst 1 kan de bestemming of activiteit worden opgenomen in het bestemmingsplan. Bij uitkomst 2 moet worden bekeken of de cumulatie van negatieve effecten leidt tot een significant effect. Zo ja, dan geldt uitkomst 3. Indien er alleen sprake is van negatieve effecten zal in overleg met de provincie moeten worden bepaald of aan dit onderdeel goedkeuring kan worden gegeven. Bij uitkomst 3 kan overwogen worden om de bestemmingsruimte aan te passen of de bestemming niet op te nemen. In dit verband adviseren wij hierover tijdig met de provincie te overleggen en deze insteek toe te lichten.

1.3 Te toetsen effecten

De ontwikkelingen kunnen verschillende (negatieve) effecten op de soorten en habitattypen veroorzaken. Binnen het plangebied ligt geen Natura 2000-gebied. Effecten door areaalverlies zijn daarom bij voorbaat uitgesloten. Mogelijke effecten beperken zich daarom tot de zogenoemde externe werking.

1.4 Uitgangspunten

Het bestemmingsplan is conserverend van karakter. De focus van deze toetsing ligt op nieuwe ontwikkelingen of uitbreidingen van bestaande activiteiten die het bestemmingsplan mogelijk maakt.

2 Bestemmingsplan

2.1 Bestemmingsplangebied

Het bestemmingsplan bevat het bedrijventerrein Julianaweg te Volendam.

Figuur 2.1 Ligging plangebied (globaal weergegeven)

2.2 Bestemmingen en regels

Binnen het plangebied zijn regels opgesteld voor de volgende bestemmingen:

- Bedrijventerrein
- Detailhandel
- Gemengd
- Verkeer-verblijfsgebied
- Water
- Wonen
- Waarde – Archeologie 1
- Waarde Archeologie 2
- Waterstaat - Waterkering

In het bestemmingsplan zijn hiervoor regels en voorwaarden opgenomen. De daarbijhorende activiteiten en ontwikkelingsruimte kunnen leiden tot negatieve effecten op het Natura 2000-gebied. In hoofdstuk 3 hebben wij dit nader onderzocht.

3 Toetsing Natuurbeschermingswet 1998

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de vraag of, en zo ja in welke mate, schade is te verwachten aan Natura 2000-gebieden.

3.1 Wat beschermt de Natuurbeschermingswet 1998?

De Natuurbeschermingswet 1998 (hierna Nbw) beschermt Natura 2000-gebieden en ‘beschermde natuurmonumenten’. Natura 2000-gebieden zijn de natuurgebieden die een Europese status hebben. Ze zijn als beschermd gebied aangewezen vanwege hun waarde voor kwalificerende natuurwaarden (bepaalde planten- of diersoorten of bepaalde habitattypen). Beschermde natuurmonumenten zijn de natuurgebieden die van oudsher door de Nederlandse overheid zijn aangewezen, begrensd en beschermd. Ook deze gebieden worden beschermd door de Nbw. Vanwege de afstand van het plangebied tot aan het dichtstbijzijnde Beschermde natuurmonument worden deze laatste niet getoetst.

Voor alle kwalificerende soorten en habitattypen van Natura 2000-gebieden zijn doelstellingen geformuleerd, de zogenaamde ‘instandhoudingsdoelstellingen’. Die doelstellingen mogen door een plan, project of handeling niet worden geschaad. Om te kunnen beoordelen of er schade *kan* optreden wordt een zogenaamde ‘voortoets’ uitgevoerd.

Wanneer het plan, het project of de handeling onverhoopt schadelijk blijkt te zijn of wanneer dat niet (met zekerheid) kan worden uitgesloten dan is een vervolgtraject noodzakelijk.

Effecten op beschermde gebieden kunnen zowel optreden doordat activiteiten (deels) binnen de grenzen van een Natura 2000-gebied plaatsvinden, maar ook als gevolg van activiteiten in de nabijheid ervan. In het laatste geval is het effect vaak indirect, bijvoorbeeld door invloed van geluid of licht of via stikstofdepositie. In deze gevallen spreekt men van ‘externe werking’. Daarnaast is het ook mogelijk dat een extern effect op het beschermde gebied plaatsvindt omdat een activiteit gebieden beïnvloed die een belangrijke relatie hebben met een beschermd gebied.

Figuur 3.1 Ligging van plangebied t.o.v. Natura 2000-gebied Markermeer en IJmeer (geel gearceerd)

In figuur 3.1 is te zien dat de locatie nabij het Natura 2000-gebied Markermeer & IJmeer gelegen is. Het valt op dat een 100 meter brede kuststrook grenzend aan de bebouwde kom van Volendam niet is aangewezen als Natura 2000-gebied. Desalniettemin kan een negatief effect op het Natura 2000-gebied niet op voorhand worden uitgesloten.

In de rest van dit hoofdstuk is in kaart gebracht voor welke habitattypen of soorten het Natura 2000-gebied een bijzondere waarde heeft en wat de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied zijn. Op basis van de bij Tauw aanwezige expertise en beschikbare literatuur wordt een uitspraak gedaan of het optreden van negatieve effecten kan worden uitgesloten. Is er met zekerheid geen sprake van negatieve effecten op het Natura 2000-gebied, dan is geen vergunning noodzakelijk.

3.2 Natura 2000-gebied Markermeer & IJmeer

Gebiedsbeschrijving

Het Markermeer ontstond als gevolg van voltooiing van de Houtribdijk tussen Enkhuizen en Lelystad in 1976. In luwere en ondiepere delen van het Markermeer, zoals de Gouwzee (het deelgebied tussen het eiland Marken en het vasteland van Noord-Holland dat is aangewezen onder de Habitatrichtlijn) en de kustzone Muiden zijn kranswierbegroeiingen ontstaan. Op het grote veld sterkranswier in de Gouwzee wordt door grote aantallen duikende herbivoren (krooneend, tafeleend, meerkoet) gefoerageerd. Het Markermeer & IJmeer is van belang voor visetende (fuut, aalscholver, nonnetje, grote zaagbek, dwergmeeuw, zwarte stern), mosseletende (kuifeend, tafeleend, topper) en waterplantetende (krooneend, meerkoet, tafeleend) watervogels. Voor de soorten van de eerste twee categorieën zijn de omstandigheden in de jaren negentig verslechterd door afname van de driehoekmossel in het Markermeer en afname van de spiering in zowel het IJsselmeer als het Markermeer. Het eerste proces is verbonden aan afname van de voedselrijkdom na de aanleg van de Houtribdijk in combinatie met de hoge sliblast, het tweede proces is mogelijk klimaatgerelateerd. Ondanks afname is vooral het aantal kuifeenden en het aantal nonnetjes nog steeds van internationale en grote nationale betekenis. De betekenis van het gebied voor grote concentraties ruiende watervogels is niet verminderd.

Kwalificerende habitattypen en soorten

Het Natura 2000-gebied Markermeer & IJmeer is aangewezen als Natura 2000-gebied vanwege de aanwezigheid van kwalificerende habitattypen en soorten. De gebiedsspecifieke ecologische vereisten voor de duurzame instandhouding van deze kwalificerende habitattypen en soorten zijn beschreven in instandhoudingsdoelstellingen.

Tabel 3.1 Instandhoudingsdoelstellingen voor Natura 2000-gebied Markermeer & IJmeer. LSI: Landelijke Staat van Instandhouding.

Habitat(richtlijn-) of vogelrichtlijnsoort (broedvogel wel/niet)		LSI	Oppervlak	Kwaliteit	Omvang b	Omvang nb
H	H3140 - Kranswierwateren	--	=	=		
HR	H1163 - Rivierdonderpad	-	= (>)	= (>)		
HR	H1318 - Meervleermuis	-	=	=		
Wel	A017 - Aalscholver		=	=	8000*	
Wel	A193 - Visdief	-	=	=	630	
Niet	A005 - Fuut	-	=	=		170
Niet	A017 - Aalscholver	+	=	=		2600
Niet	A034 - Lepelaar	+	=	=		2
Niet	A043 - Grauwe Gans	+	=	=		510
Niet	A045 - Brandgans	+	=	=		160
Niet	A050 - Smient	+	=	=		15600
Niet	A051 - Krakeend	+	=	=		90
Niet	A056 - Slobeend	+	=	=		20
Niet	A058 - Krooneend	-	=	=		Niet gedefinieerd
Niet	A059 - Tafeleend	--	=	=		3200
Niet	A061 - Kuifeend	-	=	=		18800
Niet	A062 - Toppereend	--	=	=		70
Niet	A067 - Brilduiker	+	=	=		170
Niet	A068 - Nonnetje	-	=	=		80
Niet	A070 - Grote Zaagbek	--	=	=		40
Niet	A125 - Meerkoet	-	=	=		4500
Niet	A177 - Dwergmeeuw	-	=	=		Niet gedefinieerd
Niet	A197 - Zwarte Stern	--	=	=		Niet gedefinieerd

3.3 Effecten op instandhoudingsdoelstellingen

De belangrijkste effecten op natuurwaarden van het Natura 2000-gebied Markermeer & IJmeer zijn (een toename van) verstoring door geluid, verstoring door licht en optische verstoring.

3.3.1 Relevante ontwikkelingen

De bestemmingen die in het voorgaande hoofdstuk 2 zijn beschreven kunnen verschillende (negatieve) effecten op de soorten en habitattypen veroorzaken. Mogelijke effecten zijn:

- Verzuring of vermesting
- Verstoring door geluid

- Verstoring door licht
- Optische verstoring

In de hierna volgende paragrafen wordt per verstoringfactor getoetst:
- Door welke ontwikkelingen kan deze verstoring worden veroorzaakt?
- Zo ja, welke daarvoor gevoelige instandhoudingdoelstellingen liggen in de invloedsfeer?
- Zorgen voorwaarden in het bestemmingsplan dat negatieve effecten worden voorkomen?
- Zo nee, is sprake van een cumulatief significant effect en is er zicht op vergunningverlening?

3.3.2 Verzuring en vermesting

Relevante activiteiten
Het bestemmingsplan biedt ruimte voor ontwikkelingen en activiteiten die zorgen voor een uitstoot van stikstof, bijvoorbeeld via verkeersbewegingen. Dit kan leiden tot stikstofdepositie binnen Natura 2000-gebieden, wat weer leidt tot verzuring en vermesting. In bijna alle bestemmingen, zijn ontwikkelingen mogelijk die leiden tot uitstoot van stikstof.

Relevante instandhoudingdoelstellingen
Het plangebied grenst niet aan het Habitatrichtlijngedeelte van het Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Habitatrichtlijngedeelte is de Gouwzee waar een stikstofgevoelige habitattype voorkomt. Stikstofdepositie kan tot tientallen kilometers van de bron plaatsvinden. In theorie kan daarom in het gehele Natura 2000-gebied, inclusief de Gouwzee, in de invloedsfeer liggen.

Mogelijke effecten
Er is alleen sprake van een mogelijk effect als de ontwikkelingen zorgen voor een toename in stikstofdepositie. Indien de stikstofdepositie gelijk blijft of daalt ten opzichte van de huidige situatie is een significant negatief effect uitgesloten.

In onderstaande tabel zijn de volgende vragen beantwoord:
- Welke activiteiten zorgen voor stikstofuitstoot?
- In welke bestemmingen zijn deze ontwikkelingen mogelijk?
- Zorgt het bestemmingsplan voor een mogelijke toename, of is het voor de betreffende activiteit conserverend en daarmee een toename uitgesloten?

Activiteit	*Bestemming*	*Toename in stikstofdepositie?*
Bedrijven	Bedrijventerrein	Bestemmingsplan is grotendeels conserverend. Via omgevingsvergunning is vestiging ander bedrijfscategorie mogelijk. Tevens is nieuwbouw via een wijzigingsbevoegdheid mogelijk in 'wetgevingszone – wijzigingsgebied'
Verkeer	Alle bestemmingen staan activiteiten toe waarvoor verkeersbewegingen nodig zijn	Nee. Er worden geen toenames of veranderingen in verkeersbewegingen veroorzaakt

Relevante voorwaarden in het bestemmingsplan
Onderstaande voorwaarden in het bestemmingsplan zorgen dat negatieve effecten met zekerheid worden voorkomen.

- Via een omgevingsvergunning kan het volgende worden toegelaten:
  Bedrijven uit een categorie hoger dan in de bestemmingsregels aangegeven. Deze vergunning kan alleen worden verleend als de invloed op de natuur toelaatbaar is
- Het plan kan ter plaatse van de aanduiding 'wetgevingszone - wijzigingsgebied' worden gewijzigd voor het bouwen tot een maximum hoogte van 14m, met dien verstande dat dit geen significante effecten op de stikstofdepositie tot gevolg heeft.
- Bevi-inrichtingen zijn niet toegestaan, tenzij een noodzakelijke vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet (zoals deze geldt ten tijde van de vaststelling van dit plan) kan worden verleend.
- Categorieën inrichtingen die een vergunning behoeven volgens het Besluit omgevingsrecht zijn niet toegestaan, tenzij een vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet kan worden verleend.

Conclusie verzuring of vermesting
Het bestemmingsplan is grotendeels conserverend en leidt daarom niet tot een toename in stikstofdepositie. Bovendien zijn in het bestemmingsplan voorwaarden opgenomen waardoor negatieve effecten op Natura 2000-gebieden met zekerheid worden voorkomen.

3.3.3 Licht, geluid en optische verstoring

Relevante activiteiten
In alle bestemmingen zijn activiteiten mogelijk die in theorie mogelijk leiden tot geluid. Licht of optische verstoring binnen het Natura 2000-gebied.

Relevante instandhoudingsdoelstellingen

Habitattypen en habitatsoorten

Het plangebied grenst niet aan het Habitatrichtlijngedeelte van het Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Habitatrichtlijngedeelte is de Gouwzee. De Gouwzee ligt buiten de invloedsfeer van het plangebied. Negatieve effecten op de Habitattypen en de Habitatrichtlijnsoorten Rivierdonderpad en Meervleermuis zijn daarom uitgesloten.

Verstoring van broedvogels

De kustzone van Volendam biedt geen broedhabitat voor de broedvogelsoorten Aalscholver en Visdief. Negatieve effecten op beide broedvogelsoorten zijn uitgesloten.

Niet-broedvogels

Habitat voor foerageergebied voor Lepelaar en rust voor een slaapplaats voor Grauwe gans, Brandgans en Smient ontbreken voor de kust van Volendam zodat deze soorten niet voor de kust van Volendam voorkomen. Negatieve effecten op deze soorten worden op voorhand uitgesloten. Krooneend foerageert binnen het Natura 2000-gebied bijna exclusief op de kranswieren in de Gouwzee. Deze worden niet negatief beïnvloed zodat negatieve effecten op de Krooneend worden uitgesloten. Dwergmeeuw en Zwarte stern foerageren boven open water ver uit de kust zodat ook deze soorten niet verstoord worden. Habitat voor een slaapplaats van Zwarte sterns ontbreekt eveneens. Negatieve effecten op deze soorten worden uitgesloten.

Voor de overige soorten geldt dat zij mogelijk aanwezig zijn op het water voor de kust van Volendam. Alleen deze soorten niet-broedvogels zijn relevant. De mogelijk effecten op deze soorten worden in de volgende paragraaf behandeld.

Mogelijke effecten

Door de dijk ligt de bebouwing, inclusief eventueel nieuwe bebouwing, niet of weinig in zicht voor watervogels. Bovendien is er een randzone van 100 meter buiten de kust van Volendam die geen Natura 2000-gebied is. Optische verstoring en verstoring van geluid en licht door eventuele nieuwe activiteiten rijken niet tot op deze afstand vanwege de aanwezigheid van de dijk zodat negatieve effecten op deze soorten worden uitgesloten.

Relevante voorwaarden in het bestemmingsplan

- Niet toegestaan: Inrichtingen die in belangrijke mate geluidhinder kunnen veroorzaken, zoals die zijn aangewezen in bijlage I, onderdeel D van het Besluit omgevingsrecht

Conclusie geluid, licht en optische verstoring

De ontwikkelingsruimte die het bestemmingplan biedt, leidt niet tot een toename in geluidsverstoring, lichtverstoring of optische verstoring van soorten in het Natura 2000-gebied.

4 Conclusies

De toetsing aan de Natuurbeschermingswet 1998 betreft een Voortoets.

Geconcludeerd wordt dat er, indien nodig via voorwaarden, geen sprake is van negatieve effecten op beschermde natuurwaarden volgens de Natuurbeschermingswet 1998. De bescherming van het Natura 2000-gebied is daarmee passend in het bestemmingsplan opgenomen. De Natuurbeschermingswet 1998 is geen belemmering voor het bestemmingsplan. Nadere toetsing of een vergunningaanvraag is dan ook niet nodig.